

Branden vid Statens Järnvägars Stationshus

Den 14 mars 1923 eldhärjades Centralstationen svårt med stora skador till följd, vilket var extra olyckligt eftersom byggnaderna renoverades inför Jubileumsutställningen i Göteborg som öppnade den 8 maj samma år.

Nedan följer artiklar om händelsen hämtade från både Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning och Göteborgs-Posten.

Här användes tidningar ur ”Kungliga biblioteket” istället för klipp som finns i samlingarna. Tillgången till tidningarna i sin helhet gjorde att det även upptäcktes en artikel om den vindsbrand som inträffade några få timmar efter branden vid Centralstationen.

Bilder kompletterar här från tidningarna samt föreningsarkivets och Järnvägmuseets foton. (digitaltmuseum.se)

Statsbanestationen i Göteborg härjad av svår eldsvåda i går.

De centrala förvaltningsexpeditionerna ramponerade av eld eller vatten. Många järnvägsarkivalier förstörda.

DET BRINNANDE STATIONSHUSET FRÅN BAKSIDAN. T. h. synes folkmassan på Drottningtorget.

GÖTEBORGS-POSTEN
1923-03-15

Göteborg hemsöktes i går eftermiddag av en eldsvåda, som kom fatalt i mer än ett avseende. Vid halv 4-tiden utbröt nämligen eld i Statens Järnvägars stationshus vid Drottningtorget, där man sedan månader tillbaka varit sysselsatt med omändrings- och moderniseringsarbeten för den väntade stora utställningstrafikens skull. Det var dess bättre ej i de nyinredda delarna av stationshuset som elden uppstått, men helt naturligt kommer eldsvådan att så tillvida beröra även dessa delar, som de säkerligen i åtminstone någon utsträckning nu måste tagas i anspråk för de expeditioner som fingo sina lokaler härjade genom branden i går.

Det var i stationshusets tredje våning, i förste baningenjörens för tillfället ej använda tjänsterum, som elden uppstod. Målare voro där sysselsatta med arbete, och på hittills outrett sätt skedde antändning medan arbetet pågick. Inom några få minuter hade elden fått en sådan spridning att det ej var tanke på att kunna släcka utan brandkårens mellankomst, och så slogs alarm.

Brandkåren tyckte sig vid framkomsten till brandplatsen få ett ganska lätt arbete, enär elden, så vitt man kunde se, ej hunnit sprida sig nämnvärt. Man bedrog sig emellertid härvidlag. Det gamla stationshuset befanns nämligen vara fullkomligt genomkorsat av ventilationstrumror och försett med dubbla väggar i inredningen, vilket hade till följd att eldsvådan utvecklade sig till en av de mest svårsläckta vi haft här i staden.

Stationshusets expeditioner utrymmas, resandetrafiken pågår ohindrad.

Från förste baningenjörens rum spred sig lågorna västerut i tredje våningen och härjade helt eller delvis trafikdirektörs- och bandirektörsexpeditionerna, med deras olika lokaler. Lyckligtvis torde det mesta av de på expeditionerna förvarade handlingarna av olika slag ha bärgats undan lågorna.

Tredje våningens östra del skonades i stort sett av elden, men blev alldeles genomdränkt av vatten. Andra våningen blev nästan fullständigt oberörd av lågorna, men de väldiga vattenvängder som under släckningsarbetets gång slungades in i elden, sökte sig snart ned till andra våningen och ramponerade densamma mycket svårt. De där befintliga distriktschefs-, distriktssekreterare- och trafikinspektörsexpeditionerna samt kassakontoret måste utrymmas. Biljettförsäljningen flyttades till den stora nybyggda banhallen, där biljetterna till kvällens Stockholmståg såldes.

Dessbättre blev resandetrafiken, tack vare nybyggnaden, ej i någon mån störd av eldsvådan. Tågen kommo och gingo som vanligt medan lågorna stundom slog högt mot skyn över stationstaket, och det enda ovanliga var att de resande fingo begagna entrén öster om själva stationshuset, i stället för mittenvägen. Men det störde ej nämnvärt.

Vid 6-tiden på aftonen var det värsta överståndet, ehuru det ännu brann rätt kraftigt här och där i översta våningen och i det genomdränkta vattentaket.

Skadorna ha ännu ej värderats, men få nog uppskattas till minst 50,000 kr.

Den stora frågan är om det brunna skall hinna repareras till utställningen.

Sannolikt är att man kan få stationsinspektörsexpeditionen och biljettförsäljningen i bottenvåningen fullt återställda, men förvaltningslokalerna i andra och tredje våningarna taga nog flera månaders tid att restaurera efter branden.

Vad man förmodar om eldens uppkomst. Ovarsamhet med blästerlampa?

Det var, som redan nämnts, under målningsarbete i förste baningenjörens tjänsterum elden uppkom. Någon säker uppgift om eldsanledningen stod i går kväll ej att få, men enligt vad polisen lät anteckna skulle målarna ha använt en s.k. blästerlampa att bränna bort gammal färg med. Härvid skulle väggen ha överhettats och antänts. Detta föreföll till en början ej synnerligen farligt.

Målarna skyndade efter ett par vattenspanner och hällde på det brinnande stället samt släckte mycket riktigt där. Men knappt hade detta skett förr än elden uppenbarade sig ett stycke därifrån. Man försökte släcka också där, och lyckades även nu, men med samma resultat som förra gången. Lågorna stucko fram på ett tredje ställe. Nu förstodo målarna att de ej ensamma kunde släcka branden, och i detsamma observerades denna även av järnvägspersonalen, som omedelbart slog larm.

Brandkåren fick signal omkring en kvart före kl. 4, och en avdelning från Gustav Adolfs torg kom till platsen. Det har redan antytts att brandmännen trodde sig kunna begränsa elden mycket snart. Nere på torget hade redan en betydlig människoskara samlats, som betänksamt följde skådespelets utveckling. En tjock svart rök bolmade fram från stationshusets vindsvåning, förrådande att det i alla fall var en kraftig eldsvåda, som rasade under plåttaket.

Det rädde nästan vindstilla; den smula vind som rädde låg rakt åt torget till. Plötsligt sänkte sig röken ner mot detta och svepte in hela den stora platsen med människor och allt i en nästan ogenomtränglig slöja.

Med svidande ögon måste mängden retirera upp mot kanalen. Men inom kort höjde sig röken åter och stod nu som ett jättebål över stationshusets tak samt svävade i mäktig molnbildning högt över torget.

Brandens svåra karaktär blir uppenbar för brandmännen.

Klockan hade hunnit till ungefär 4, och vid det laget förstod brandmanskaper att det ej var någon vanlig vindsbrand man hade att göra med. En slangledning hade dragits upp för trappan till andra våningen för invändig släckning, och andra manövrerades utifrån av brandsoldater, som med brandstegar kommit upp på halvtaken och sedan klängt vidare upp på stora taket.

Vatten levererades från fyra vattenpostslangor samt från en motorspruta vid Hamnkanalen. Men allt tycktes förgäves. Hur man spolade vatten över eldhärden vidgade sig denna liksom genom ett trollslag, och när man minst anade det bröto flammor fram vid mittelpartiets takresning och nästan samtidigt i taket längre västerut.

Det dröjde ej så länge innan problemet löstes. Man konstaterade att hela huset var genomdraget av ett system lufttrummor, i vilka elden hade ytterligt lätt att tränga fram. Vidare funnos dubbla väggar, delvis utan fyllning, delvis fyllda med kruttorr spån, och där hade lågorna nästan lika lätt att komma fram. Slutligen befanns det också vara dubbelt vattentak utan fyllnad emellan. Det vimlade med andra ord av dolda kanaler för elden, och det var fullkomligt hopplöst att komma till rätta med branden innan brandmännen med sina yxor berett sig tillträde till alla dessa gömslen.

Den på torget samlade, allt talrikare folkmassan ansåg sig med illa dolt missnöje kunna fastslå, att brandkåren ej var vuxen sin uppgift. Man hade ju därnere ingen aning om hur saken i själva verket låg till och tyckte att det var underligt att så många brandmän ej kunde få övertaget över lågorna i ett så begränsat utrymme som vindsvåningen erbjuder.

TVÅ BRANDBILDER FRÅN TORGSIDAN:

T.v. vindsvåningen i full brand. T.h. den stora brandstegen reses.

**Ett praktfullt skådespel:
stationshusets fasad en ståtlig illumination.**

Grandiosa flammor bröto nu genom vattentaket på mittelpartiet medan nere vid takfoten täta rökmoln holmade fram. De i skifferform anbragta zinkplåtarna, varmed taket var klätt, började också att släppa igenom rök, som vindlade fram mellan falsarna och övertog hela takytan med regelbundna, rykande små fyrkanter. När zinken smälte för lågorna uppkom ett intensivt blåvitt sken, som bidrog till skådespelets prakt. Den stora hävstegen vindades upp i höjd med takfoten och ett par brandmän styrde strålen från en slangledning rätt in i rökmassorna, men tyvärr blev effekten rätt ringa ända tills man lyckades komma alldeles in på taket och riva bort några zinkplåtar.

Samtidigt manövrerade brandmän från mittelpartiets sidor med slangar in i eldhärden, och här lyckades man dämpa lågorna gång på gång. Efterhand blev det även för de på torget stående uppenbart att det ej skulle gå att inringa lågorna i mittelpartiet. Det var tydligt att branden rasade hela västra flygeln utefter, och man kunde se eldskenet genom takfönstren.

I själva västra avslutningspartiet började också en allt tätare rök tränga fram, och bäst det var slog en eldpelare ut genom ett plåtrör på taket. De nästan blodröda lågorna framträdde utomordentligt präktigt mot den gråsvarta röken, och hela vindsvåningens fasad liknade nu närmast en präktig illumination med den tjocka röken som en kontrasterande bakgrund. Mitt på fasaden började det glöda bakom stationsklockan och snart blev den transparenta tavlan eldröd. Klockan fortsatte att gå ända till halv 5, men då stannade den. Nästan samtidigt sprang glaset sönder.

Polispiketen blev nu ett ögonblick föremål för stor uppmärksamhet.

Tre á fyra arbetsklädda män fördes nämligen in i bilen, som kördes iväg. Var det oroselement, som hade anhållits? frågade man sig.

I verkligheten var det i stället modiga, frivilliga hjälpare vid släckningsarbetet, som blivit brända i ansikte och på händer. De fördes till sjukhuset, där det konstaterades att brännskadorna ej voro farliga.

Ett maktpåliggande släckningsarbete på stationens baksida

De tusen och åter tusen åskådare som nerifrån Drottningtorget följde släckningsarbetets olika faser hade säkerligen en ytterst svag förnimmelse av det mångdubbelt besvärliga arbete som brandmanskabet hade att utstå på bakre sidan av stationshuset, där elden härjade lika intensivt som på framsidan, men där svårigheterna att dra upp slangledningarna ibland syntes vara hart när oöverstigliga. Gamla stationshusets tak står i förbindelse med de nya hallarnas och det var därför givetvis omöjligt att medelst brandstegar här bekämpa elden. Slangarna måste dragas upp från torget på ett vid sidan av stationshuset liggande tak och sedan släpas bakom stationshustaket för att man skulle kunna komma i närheten av eldhärden. Till en början försökte man att få fram slangarna över de nya hallarnas tak, men detta avlopp icke lyckligt, då den skarpa takåskanten veckade slangarna och därigenom alltför mycket minskade vattentryckets effektivitet.

Medan brandstegarna restes på framsidan och vattenmassorna från åtskilliga slangar började spela mot elementet hade man på baksidan att lita endast till den över halltaket lagda ledningen. Men snart nog började elden även på denna sida visa tecken att tilltaga i styrka.

Eldsflammorna slogo ut från mitteltornet och inom kort hade ett par slangledningarna med otroligt besvär dragits upp på baksidan. Allt flera brandsoldater dök upp och vid 5-tiden började kaskader av vatten från fyra slangledningarna slungas mot det rasande elementet. Men ingenting syntes hjälpa. Den bolmande röken steg högt mot skyn och dolde lågorna för åskådarna nere på torget, men den som fattat posten på den nya hallens tak kunde se hur lågorna härjande gingo fram inne i rummen, där de till en början voro oåtkomliga för vattnet.

Så småningom trängde brandsoldaterna emellertid genom fönstren in i rummen och därefter började en kamp mot elden från två håll.

De modiga brandsoldaterna kämpade fast taket gick i vågor under dem.

Men branden hade fått en alltför god näring i trävirket för att ge med sig och efter en halvtimme började taket visa oroande tecken att bukta sig. Lufttrummorna, från vilka fortfarande eldslågor slog ut, ramlade med ett brak. Släckningsmanskabet fortsatte sitt arbete som om ingenting hänt, men när taket slutligen gick i vågor och åskådarna på halltaket sågo elden i rummen med oförminskad häftighet rasade hördes en del manande rop till brandsoldaterna att taga sig till vara. Dessa höllo dock ut i det längsta och först när "marken" började gunga under fötterna på brandmännen gingo de till reträtt. Då var emellertid situationen så hotande att den siste brandkarlen måste lämna slangledningen i sticket. Men denna punkt, mittelpartiet, var tydligen allt för strategiskt viktig för att lämnas åt sitt öde.

Taket var för riskabelt att beträda utan vidare, men genom en mångtalig frivillig arbetskrafts försorg uppbådades en mängd av de stegar, som lyckligtvis fanns till hands, tack vare ombyggnadsarbetena på stationen.

Åtskilliga stegar utplanterades nu på taket, ett par brandsoldater togo plats på dessa och återupptogo sitt avbrutna arbete, omvärvda av rök. Arbetsplatsens trygghet hade icke ökats under de få minuterna och åskådarna väntade varje ögonblick att taket skulle störta ned med de båda brandmännen, vilkas säkerhet hängde på den smala stålwire, som förbundo dem med kamrater på mindre utsatta ställen.

Någon olyckshändelse inträffade dock dess bättre icke, men släckningsarbetet syntes fortfarande förgäves.

Största delen av arkiven bärgas. Nybygget räddas undan lågorna.

Elden spred sig med förfärande hastighet mot västra gaveltornet, där trafikdirektörens tjänsterum och det närliggande värdefulla arkivet voro belägna. Ansträngningarna att rädda arkivet föreföllo länge att vara förgäves, då man hade svårt att effektivt bekämpa elden inifrån, men när allt slutligen var över och skadornas omfattning kunde överskådas visade det sig att rummet visserligen var svårt härjat och värdefulla handlingar förstörda, men att branden ändå farit mera skonsamt fram än åskådaren utifrån kunde bedöma. Överbyggnaden vid gaveln var flera gånger svårt hotad, men kunde slutligen räddas.

Vad som främst lade hinder i vägen för släckningsarbetet på stationens baksida var som sagt svårigheterna att få fram släckningsmaterialen över hustaken.

Att dessa besvärligheter lyckligen kunde övervinnas och brandens omfattning begränsas beror säkerligen, näst brandmännens energiska och oförtrutna arbete, på den värdefulla hjälp som brandkåren fick av frivilliga krafter. Järnvägens eget folk klättrade omkring på de bakre taken som arbetsmyror, huggo kraftiga tag i slangarna när det gällde att släpa upp dem, hämtade stegar och voro till nytta på olika sätt. Om många sprungo i vägen, var det dock så många fler som gjorde nytta.

En stor del av brandmanskapet hade också åt baksidan en ytterst allvarlig uppgift. Det gällde nämligen att här hindra elden från att bana sig väg ner till nybyggnaden, som under förhandenvarande omständigheter var dubbelt dyrbar för statsbanorna. Brandkåren lyckades också fullständigt i detta sitt uppsåt.

Ej den allra minsta lilla gnista trängde ner i stora banhallen, där allmänheten kunde vandra alldeles oberörd, ehuru ett eldhav rasades i närheten.

Ett kritiskt ögonblick! Eld i andra våningen, dock genast släckt.

Mera problematiskt föreföll det om man skulle kunna stänga vägen för lågorna ned till andra våningen där, som nämnts, distriktschefsexpeditionen och förvaltningens övriga centrala expeditioner voro belägna. Även distriktets kassa förvarades där, naturligtvis i brandfritt valv. Man såg emellertid kassören och kontrollanten i egna personer komma bärande på skrin och lådor, som sattes i säkerhet.

Ivriga hjälpare plockade ut telefonapparaterna genom fönstren tills knappt en enda apparat fanns kvar. Telefonledningarna till de båda övervåningarna hade redan avbränts.

Efter hand som den ena kvarten gick efter den andra utan att något nytt tillstötte invaggades åskådarna i säkerhet för andra våningens del. Då flammade det plötsligt till, hastigt och häftigt, i ett av fönstren och den tiotusenhövdade publiken såg elden slicka något föremål alldeles framme vid fönstret. Nu trodde man att också andra våningens öde var beseglats. Med hela den glödande massan ovanpå tänkte man sig aldrig att brandmännen här skulle kunna hålla positionen. Men det var i alla fall vad som skedde.

En hjälmprydd brandman dök inom kort upp bredvid lågan i fönstret och strypte den omedelbart med sin slang. Så kom yxan fram och snart hade brandsoldaten huggit sig in till den förrådiska lufttrumman, som utgjort eldens väg ned till rummet. Och därmed voro lågorna tillbakaslagna på denna kant.

För vattnet kunde däremot inga dämpar sättas. Till en början mera sipprande, men så småningom i allt kraftigare strålar kom det ner genom de dignande taken, vilka kunde väntas rasa nästan när som helst.

Men de höllo lyckligtvis, ehuru troligtvis synnerligen hårt påfrestade. Hela andra våningen flödade snart i vatten, och detta började tränga ner även i undre våningen.

Där sköttes expeditionerna som vanligt i det längsta, och allmänheten köpte sina biljetter framför luckan, utan att ana att det artade sig till en översvämning därinne på andra sidan. Till sist blev emellertid situationen ohållbar för biljett expeditörerna.

Så slocknade det elektriska ljuset, men man framhärdade det oaktat i tjänstgöringen ännu en stund vid skenet av en stearinljusstump. Nu gavs dock order om biljettkontorets utrymmande och biljettförsäljningen flyttades till stora hallen.

En lika duktig bragd utfördes inne i den nya andra klassens väntsal. Det var där resultatet av den dyrbara restaureringen och nyinredningen det gällde att skydda mot vattnet.

Det präktigt huggna taket av kvistfri furu kunde ju ej fredas för väta, men däremot gjordes de kraftigaste ansträngningar för att hindra den mera ömtåliga panelen av dyrbar ek att förstöras. Man höll pappersbitar över panelen och avledde med dem det alltjämt silande vattenflödet, tills man slutligen lyckades att få en mera konstant avledning för densamma.

Så vitt man kan förstå blev resultatet av det mer än månadslånga inredningsarbetet i stort sett räddat, tack vare arbetarnas energi.

En expedition som trots allt hela tiden hölls i funktion var den viktiga telegrafexpeditionen i andra våningen. Mycket berodde ju på att järnvägstelegrafan kunde bibehållas i verksamhet, då ju knappast några tåg skulle ha kunnat avsändas eller överhuvud taget hållas i gång på linjen om huvudstationens och samtidigt telegrafdirigenternas telegram mankerat. Men det vackra resultatet på denna expedition nåddes endast genom en god portion förslagenhet. Vattnet trängde in här på samma sätt som i de andra lokalerna i våningen och hotade att även förstöra telegrafapparaterna. Men telegrafisterna visste råd. De skaffade sig stora presenningar och byggde sig ett veritabelt tält över apparaterna. Så kröpo de själva in i tältet, och sedan fick vattnet komma så mycket det ville för telegrafisternas del.

Vid 6-tiden på kvällen var det tydligt att branden nalkades sitt slut. Men de stora människoskarorna stannade troget kvar ända till bortåt 7-tiden. Då låg dagens valplats mörk och tyst, men mot ljuset från de många elektriska lykorna på torget och gatorna bakom steg fortfarande en tynande rök upp mot skyn. Gång efter annan glimmade det till i det kolnade virket däruppe i vindsvåningen, men nu var det blott utbrunna bränder, som lyste och slocknade. Brandkåren fick emellertid hålla bevakning på brandplatsen hela natten.

Skall stationshusets tredje våning utbyggas till större rymlighet?

Frågan blir nu närmast att utröna vad som står att rädda av det vattendränkta stationshuset och hur snart en reparation kan verkställas. Som redan nämnts torde det bli möjligt att återställa andra klassens matsal i sitt nyrestaurerade skick, men då blir det nödvändigt att riva upp mellantaket till andra våningen och torka virket omsorgsfullt. Förmodligen får man gå tillväga på samma sätt med alla lokalerna, i vilket fall en uttorkning av det genomvåta virket i tak och golv anses vara en jämförelsevis lätt sak. På detta sätt torde det bli möjligt att få stins- och biljettexpeditionerna fullt färdiga till utställningen. Däremot kommer nog arbetet med förvaltnings- och direktörsexpeditionerna i andra och tredje våningarna att draga tid till långt fram på sommaren. I detta sammanhang är det, enligt vad Göteborgs-Posten inhämtat sannolikt att vindsvåningen får ett ändrat utseende. Lokalerna där ha varit trånga och otidsenliga, då ju vindskupsystem tillämpades vid uppförandet. Förmodligen kommer nu tredje våningen att byggas ut till samma storlek som den andra, varigenom givetvis betydande utrymmen skulle vinnas.

Ännu framåt 10-tiden posterade troget en hel del nyfikna på torget och följde med intresse den lätta rök som alltjämt steg upp från den svårt ramponerade överbyggnaden på mittpartiet.

Där utifrån torget fick man dock knappast någon uppfattning om eldens svåra framfart. Men lyckades man komma upp i själva stationshuset fick man snart klart för sig skadornas oerhörda omfattning.

Små sjöar i andra våningens lokaler, väggar och tak genomdränkta.

Ingången till vestibulen från torget hade på polisens order avstängts, till förebyggande av olycksfall till följd av ras från taket. Vi söka oss i stället uppför den smala trappan i östra gaveln upp till distriktskassan och börja därifrån en rundvandring i byggnaden.

Några slangledningarna äro ännu dragna genom korridorerna. Från tak och väggar rinner vatten och golvet är som en liten sjö, och det blir att kliva fram över en hel del bråte. Över allt är man i fullt arbete med att röja undan och få bort så mycket som möjligt av det ständigt rinnande vattnet. Frånsett distriktschefens rum, där elden vid ett tillfälle trängde ned och brände ett hål i ena väggen, blev hela andra våningen skonad från elden, men däremot mer eller mindre svårt skadad av det nedströmmande vattnet.

Golvet i tjänsterummen och expeditionerna voro som små sjöar, väggar och tak vattendränkta och skrivbord och bokhyllor hade fått mer eller mindre översköljningar. Här och var hade täckts över med presenningar.

På telegrafexpeditionen voro de flesta apparatborden övertäckta med stora presenningar och endast två bord i bruk. Under en stund på eftermiddagen var telegrafan ur funktion, men på kvällen hade den åter iståndsatts.

Om man i andra våningen mest fick intryck av vilka väldiga vattenmassor som vräkts över den brinnande byggnaden, så fick man genast, då man kom upp i övre våningen, en klar uppfattning om eldens våldsamma framfart. Hade man i andra våningen fått vada i små sjöar bland manskap som arbetade på att förhindra ytterligare vattenskador, så kom man i övre våningen mitt upp i förödelsen, där man arbetade energiskt på att röja undan och släcka den här och var pyrande elden i trossbottnarna.

Förödelsen i den brandhärjade tredje våningen mycket stor.

Ett par av de ytterst i västra gaveln belägna rummen ha egendomligt nog blivit rätt obetydligt skadade av eld. Förste trafikinspektörens rum är sålunda alldeles oskadat. Det därintill liggande rummet hade däremot blivit ganska vattenskadat. Hit överflyttades det förut i ritkontoret placerade kassaskåpet, vars hela träkonstruktion blivit uppbränd. Järnkonstruktionen var däremot oskadad, men de däri förvarade papperen, bl. a. borgensförbindelser och äganderättshandlingar för distriktet, hade blivit något vattenskadade. Det kan i detta sammanhang nämnas, att ombudsmannens dyrbara handlingar, vilka förvarats på distriktsexpeditionen i andra våningen, i god tid blevo överflyttade till distriktskassans brand- och dyrkfria kassaskåp. Trafikdirektörens tjänsterum, som är beläget i västra flygeln åt torget, skadades av både eld och vatten. En del av taket och väggarna hade genombränts och kolnat, och själva inredningen hade blivit mycket vattenskadad. I trafikdirektörens arkiv hade elden anställt stora härjningar, väggar, tak och golv voro förbrända och alla lösa handlingar förstörda.

I detta arkiv förvarades en hel del handlingar från järnvägens första tid. Emellertid äro de flesta gamla handlingarna inbundna i tjocka band, och tack vare att de stått hårt packade i hyllorna ha de icke helt förstörts.

Kanterna ha visserligen blivit hårt brända, men de äro ju likväl inte värre skadade än att de kunna läsas. Ett intill arkivet liggande större rum är fullständigt ramponerat och på golvet lågo kringkastade massor av mer eller mindre brända handlingar och andra papper.

Ritkontoret i grund förstört. Bandirektörens expedition under bar himmel.

Fortsatte man därifrån in på ritkontoret, möttes man av samma förödelse. Allt är förbränt, ritningar, ritbord och hyllor. Väggen till det intilliggande rummet är genombränt och de närmast angränsande rummen, som disponeras av förste baningenjören, ha blivit lika illa åtgångna. Det var ju också i baningenjörens rum som elden började. I denna länga, som vetter åt den nya hallen, ha ytterligare ett par mindre rum blivit svårt skadade.

På den östra gaveln, där telegrafingenjören har sina rum, hade man blivit skonad från både eld och vatten. Bandirektörens arkiv är fullständigt oskadat, liksom signalingenjörens tjänsterum och distriktskassans arkiv sluppit undan med en mindre vattenskada. Bandirektör Larssons tjänsterum, bandirektörsexpeditionen samt diariet, vilka voro belägna i byggnadens mittparti åt torget, ha fullständigt ramponerats. Väggar, tak och inventarier ha blivit uppbrända och genom de förkolnade takbjälkarna såg man den mörka himmelen.

Från förödelsen i övre våningen, där brandsoldater fortsätta med upphuggning av trossbotten, där en och annan gnista lyser fram, söka vi oss tillbaka ned för trapporna för att som en avslutning taga en överblick över vestibulen och de övriga lokalerna i bottenvåningen.

I biljettexpeditionen möta vi åter sjöarna, en stund var det nästan fotshögt med vatten, men biljettskåpen hade täckts med skyddande presenningar. I nästan alla bottenlokalerna fick man en liten sensation av översvämning, och från taken strömmade stundtals vattnet som en öppen dusch.

□

Våldsam vindseldsvåda i natt.

Hela vindsvåningen Engelbrektsgatan 37, ramponerad.

GÖTEBORGS-POSTEN
1923-03-15

Brandkåren fick icke länge vila efter sitt mödosamma arbete under den stora branden på Statens Järnvägars station. Vid 1-tiden på natten var den åter i arbete, denna gång för att få bukt med en elakartad vindseldsvåda vid Engelbrektsgatan.

Då poliskonstapeln 380 Larsson tio minuter före kl. 1 var på väg ned till sin postering på Engelbrektsgatan, observerade han från Viktor Rydbergsgatan att eldtungor slog ut från vinden till fastigheten Engelbrektsgatan 37, alltså det stora nya huset mitt för Teatergatan. Han skyndade genast till närmaste brandskåp och alarmerade brandkåren och skyndade därefter till fastigheten.

Ungefär samtidigt som hr Larsson upptäckte branden hade emellertid en privatperson även observerat faran och lyckades slå ut det lilla fönstret i ytterdörren till stora uppgången samt få denna öppnad. Såväl konstapeln som den nämnda personen skyndade upp i våningarna för att väcka de intet ont anande hyresgästerna, vilka nästan allesammans redan gått till vila.

Elden synes genast ha fått mycket stark fart. Brandkåren var snart på platsen, men det visade sig snart nog att det icke fanns någon möjlighet att rädda själva vinden. Med en förfärande hastighet spred sig elden genom hela vinden, och snart stod hela taket i ljusan låga.

Brandkåren möttes också av flera svårigheter. Den första var att komma åt den del av vinden, där elden först slog ut. Dit ledde endast en smal baktrappa, genom vilken det blev mycket besvärligt att draga slangledningarna. Sedan kom det till svårigheter med vattentillgången. Det visade sig nämligen vara mycket dåligt tryck, och man måste efter hand koppla över en del ledningar till motorsprutan.

Två brandstegar restes från gatan varefter elden angreps dels från gatan och dels från gårdssidan. Fem slangledningar voro utlagda, därav två från vattenpost och tre från motorsprutan. De vattenmassor som vräktes över eldhavet, trängde slutligen igenom golvet ned i översta våningen. Tack vare det tjocka brandgolvet på vinden kom elden aldrig ned i våningarna, och vid 3-tiden var branden så gott som släckt, sedan hela vinden härjats och hela yttertakets taket störtat in.

De väldiga eldflammorna, som slog upp och färgade natthimlen hade, trots den sena timmen, samlat en hel del nyfikna, vilka efter stationsbranden fingo avsluta sin sena kväll med ett imponerande skådespel.

Huru elden uppkommit kunde i natt icke uppgivas. Det uppgavs emellertid av personer i fastigheten, att det icke fanns några elektriska ledningar i den del av byggnaden, där elden först observerades, varför det knappast kan bli tal om kortslutning.

Man gissar därför att någon varit uppe på vinden och handskats ovarsamt med eld eller också att det uppstått kortslutning i hisstrumman, enär hissen under branden icke fungerade.

Fastigheten äges av byggmästare E. Björklund.

Röjningsarbetet redan i gång på statsbanestationen.

Beslut i dag om hur restaureringen skall komma att utföras.

DET ELDHÄRJADE STATIONSHUSET EFTER SLÄCKNINGSPÅRBEITETS SLUT

G-P 1923-03-16

I går morse voro de sista glöden efter den härjade eldsvådan slocknade i statsbanestationens vindsvåning, och knappt hade detta konstaterats innan bandirektör Larsson, på vars lott det faller att restaurera det av elden förstörda, satte i gång med avröjningsarbetet.

Ett 50-tal arbetare detacherades för uppdraget, och röjningen kommer att forceras natt och dag för att man så snart som möjligt skall kunna taga itu med återuppbyggandet.

Sannolikt dröjer det endast ett par, tre dagar innan man får bort allt, som hindrar.

Hur stationshusets tredje våning kommer att se ut efter ombyggnaden blir bestämt först idag vid den konferens som kommer att hållas inför generaldirektör Granholm själv. Hur arbetet än kommer att utföras trodde sig bandirektör Larsson vid samtal i går med Göteborgs-Posten kunna försäkra att detsamma skall bedrivas med den fart, att de till utställningen anländande främlingarna ej skola märka det minsta av eldsvådans härjningar. Redan nu är allmänheten praktiskt taget oberörd av branden. Biljettexpeditionen kunde nämligen i går på nytt tagas i bruk för sitt ändamål, och stinsexpeditionen är nästan fullkomligt oskadad.

Värre blev det att i all hast bereda lokaler åt de övriga expeditionerna, men också detta gick för sig med litet god vilja. Vardera trafikinspektörsexpeditionen i andra våningen befanns ha ett par rum, som ej voro alltför illa åtgångna, och med dessa rum fingo expeditionerna ifråga nöja sig. På samma sätt ha de övriga expeditionerna fått tränga ihop sig. I ombyggnadschefens lokaler i en särskild byggnad ha två rum ställts i ordning åt distriktschefen och dennes expedition. Telegrafingenjören har fått ett par rum på maskindirektörens expedition i verkstadsbyggnaderna vid Nils Ericsonsgatan, och trafikdirektören har flyttat in i den blivande resebyråns lokaler. Bandirektörsexpeditionen var mera svårplacerad, då denna expedition fått en mängd rum förstörda. Slutligen lyckades man komma över en för tillfället ledig privatlägenhet i hörnfastigheten vid Stora Nygatan och Södra Hamngatan.

Distriktskassören kunde behålla sina egna lokaler och signalingenjören har fått flytta med bandirektören till den provisoriska expeditionen vid Södra Hamngatan.

Det var, som man förstår, ingalunda någon gladare stämning bland tjänstemännen, när de i går morse infunno sig i de härjade lokalerna. I korridorerna vimlade det av arbetare och brandsoldater, och överallt stötte man på upprivna golv och trossbottnar. I distriktsförvaltningens lokaler lågo högar av mer eller mindre förbrända handlingar och delar av möbler, och det blev ett drygt arbete endast med att söka igenom högarna och gallra ut vad som möjligen kunde vara av värde att tillvaratagas. Halvbrända och genomdränkta papper, rester av telefonapparater och räknemaskiner m. m. plockades fram lite varstades men det var ej så mycket, som kunde användas.

Under arbetet inne i lokalerna och under trängseln ute i korridorerna där möbler flyttades, linoleummattor revos upp o.s.v. sipprade alltjämt vatten från taket, och gjorde vistelsen där uppe allt annat än behaglig. Här och var lossnade murbruk och gipsdelar och föllo med en skräll ner bredvid de arbetande. På ett par ställen kommo formliga kaskader av vatten ned från takpappen, som plötsligt brast under tyngden. Överallt såg man bekymrade ansikten.

Vid vårt samtal med bandirektör Larsson förklarade sig denne hoppas att man skulle kunna rädda andra-klassväntsalens dyrbara ekpanel, vilken arbetarna med sådan energi skyddade under vattendroppet vid eldsvådan.

Åtminstone hade panelen ännu i går ej slagit sig. Det dyrbara taket skall torkas uppifrån på så sätt att andra våningens golv rives upp.

På samma sätt får man f. ö. nog gå tillväga på flera andra håll i byggnaden för att undvika onödigt stora kostnader vid reparationen. Den förlust som drabbat bandirektörsexpeditionen genom branden är högst betydande. Visserligen räddades i stort sett arkivet med de gamla, i många fall intressanta handlingar, som förvarades där. I arkivet funnos handlingar från järnvägarnas första tid på 1860- och 1870-talen, och det var ju synnerligen glädjande att dessa kunde bevaras.

Men allt vad man behöver för dagen är förstört. Alla kartor och äganderättshandlingar, alla ritningar och planer för distriktets många ombyggnader, alla kalkyler och skriftväxlingar äro totalt borta. Hade ej den, som skötte diariet, haft sinnesnärvaro att rädda så mycket han kunde, skulle bandirektörsexpeditionen i går stått utan ej blott varje handling utan också en antydning om vad som förstörts.

Det i går hållna polisförhøret klargjorde anledningen till eldsvådan. Det var mycket riktigt de i förste baningenjörens tjänsterum arbetande målarna, som vållat antändningen, men denna skedde ej, som under onsdagen antogs, genom en blästerlampa utan genom en tändsticka. Förhållandet var det, att målarna lagat en bit i taket genom att med vanligt klistre sätta dit en lapp. Därefter strök man taket en blandning av linolja och terpentin, i vilken tillsatts zinkvitt. Terpentinen tillsattes huvudsakligen för att få snabb torkning, och för erhållande av ännu snabbare sådan hällde målarna i så stor portion terpentin, som något mera än hälften av blandningen.

När man under målningen av taket nådde fram till den omtalade överklistrade fläcken, fann man att det nog ej skulle gå för sig att med detsamma måla över också denna.

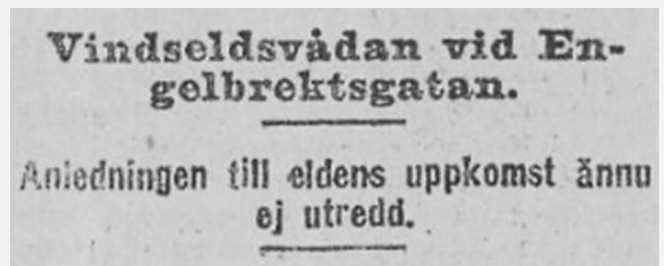
Det var alltså att befara att arbetet i rummet skulle försenas ett helt dygn.

En av målarna rådde då den kamrat som höll på just vid fläcken, att hålla en brinnande tändsticka under, så kunde det hända att klistret torkade fort nog.

Kamraten gjorde som han blivit rådd, men knappt hade han fört tändstickan upp mot taket förrän en ring av blåa lågor uppenbarade sig kring densamma. Målaren försökte fånga eldringen med händerna, varav följden blev att lågorna sänkte sig ner ett stycke från taket och antogo formen av en ballong. I hast kastade nu målaren av sig sin rock för att fånga in eldkulan med denna, men härvid gled kulan undan och höjde sig åter mot taket. I nästa ögonblick började det brinna i hela taket, och ett försök att uppifrån släcka med en spann vatten var fullkomligt fruktlöst.

Polisförhøret kommer att fortsättas även i dag, och det torde dröja några dagar innan rapport om branden kan ingivas till poliskammaren.

□

G-P 1923-03-16

Polisutredningen rörande vindsbranden vid Engelbrektsgatan tog sin början i går.

Beträffande eldens uppkomst kan ännu ingenting med bestämdhet sägas. Av vad som vid gårdagens förhör framkommit synes man luta åt den uppfattningen att elden orsakats genom gnistor från hissmotorn, vilken är inbyggd i ett skåp på vinden.

Den person som handhar skötseln av hissen har uppgivit, att det vid flera tillfällen kastats ut gnistor från hissmotorn.

Det är emellertid inte uteslutet, att man kan finna någon annan orsak till eldens uppkomst.

Statsbanestationen svårt härjad av brand i går.

*Översta våningens administrationslokaler rampo-
nerade. — Hela zinktaket genombrutet av lågorna.*

*Omfattande vattenskador i undra
våningarna.*

*Ett ovanligt besvärligt släckningsarbete.
Flera olyckstill inträffade.*

*Den nyinredda stora personhallen
helt oberörd.*

Trafiken ej påverkad av branden.

Eldhärden angripen från Drottningtorget.

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTSTIDNING
1923-03-15

I går eftermiddag vid 4-tiden spred sig ryktet, att eldsvåda utbrutit vid Statens Järnvägars station, och inom en kort stund hade en väldig människomassa samlats utanför stationen, från vars mittparti en stark rök trängde upp genom taket. Polisen vidtog genast åtgärder för att hålla de tillstädeskomna åskådarna på avstånd. Brandkåren alarmerades, och från huvudstationen samt avdelningarna vid Gustav Adolfs torg, i Olskroken och Majorna gjordes utryckningar.

Då brandmanskapet kom till platsen, brann det friskt från taket, men det föreföll dock till en början, som om eldsvådan icke skulle bli mera omfattande. Från en brandpost vid posthusbygget utlades slangledningarna, men det visade sig, att man icke kunde erhålla vatten från denna brandpost, varför det gällde att skynda till en annan.

Härvid gick naturligtvis en och annan dyrbar minut förlorad. I alla händelser fick man snart nog utlagt ett flertal slangledningarna, vilka drogos genom huvudingången till stationen och vidare ut i flyglarna, varvid man beräknade att kunna från båda sidor angripa elden.

Elden började, medan man höll på med målningsarbete.

Elden hade börjat i förste baningenjörens tjänsterum i tredje våningen. Vid tillfället var man där sysselsatt med målningsarbete, då elden plötsligt blev lös. Det tros, att väggen tagit eld, medan en arbetare med en blåslampa var sysselsatt att bränna av färg på väggen. Det såg ut, som om faran icke var synnerligen stor, men elden spred sig dock oväntat hastigt och det var tydligt att brandkåren måste alarmeras.

Med järnvägens egen brandattiralj försökte man genast bekämpa elden, men något resultat nåddes icke. Då brandkåren kort därpå kom till platsen avstängdes emellertid dessa ledningar för att icke hämma vattentillförseln i brandkårens slangar.

Uppfattningen, att branden snart nog skulle kunna dämpas, visade sig tyvärr oriktig. Efter en stunds energiskt släckningsarbete trodde brandmännen, att det värsta var överståndet, då lågorna plötsligt med förnyad styrka bröto upp genom taket och sökte sig väg till de olika rummen och korridorerna i tredje våningen.

Stationshusets tak var snart ett flammande bål, och röken steg högt mot skyn. De många åskådarna på torget, som efter hand alltmer ökats i antal, undrade givetvis hur det skulle gå med den nyinredda hallen, vars ombyggnad just håller på att fullbordas, och där den nya träinredningen skulle kunna giva elden god näring. Lyckligtvis var emellertid denna del av stationen icke hotad.

Som förut nämnts drogos slangledningarna genom huvudingången uppför trapporna till de övre våningarna. Från torget restes stegar upp mot byggnaden, och från dessa kommo brandmännen upp på taket med slangarna.

Inalles utlades ett femtontal ledningar, och tre motorsprutor sattes i funktion. Det var oerhörda vattenmängder, som vräktes över den flammande eldhärden, men allt syntes en god stund hopplöst. Det befanns nämligen, att byggnadens många trummor och dubbelväggar lämnade elden fri väg att sprida sig. Flera av brandmännen sade sig icke förut ha varit med om ett så besvärligt släckningsarbete. En del av väggarna saknade fyllning, varigenom starkt drag uppstod, medan andra voro fyllda med torr spån, som brann som fnöske.

Vattentaket befanns vara dubbelt och utan fyllnad emellan. Innan brandmännen med sina yxor berett sig tillträde till alla dessa irrgångar, var det omöjligt att kunna effektivt angripa elden.

Lågorna flammade nu ut även från mittpartiet och västra flygeln, och den lätta vinden förde röken över torget. Elden lyste igenom den transparanta urtavlan på stationsklockan. Klockan stannade på 4,5 och sedan den stått så en stund syntes minutvisaren plötsligt falla ned till halv 5-läget.

Hela takvåningen ett flammande bål.

Tre arbetare skadade under släckningsarbetet.

Redan i början av släckningsarbetet inträffade tre olycksfall. Det var några frivilliga hjälpare, som under arbetet kommit för nära elden och skadats. De skadade vore arbetarne Gustaf W. Öberg, boende Koopmansgatan 2, Gunnar Evald Klason från Torp och Rickard Sundqvist, Folkskolegatan 55. En av dem hade erhållit mycket svåra skador i ansiktet och på händerna och även de båda andra voro ganska illa tilltygade. De fördes genom polisens försorg till sjukhuset.

Under tiden släckningsarbetet i tredje våningen pågick höll man på att utrymma biljettexpeditionerna, som i särskilt hög grad voro utsatta för översvämning ovanifrån. Provisorisk försäljning av biljetter anordnades från i hast iordningsställda stånd ute i den nya hallen.

Branden orsakade naturligtvis också en hel del besvärigheter för de resande, av vilka många syntes ovissa om, huruvida de i de i vanlig tid kunde komma med tågen. Lyckligtvis inverkade eldsvådan emellertid icke alls på tågens expediering. De resande fingo begagna ingången från östra sidan för att komma till biljettexpeditionerna och tågen. Poliskonstaplar posterade vid ingångarna och fingo så gott sig göra lät se till att endast resande och andra behöriga fingo tillträde till hallen och perrongen.

I nya hallen var allting fullständigt oskadat, och i denna avdelning syntes man tämligen oberörd av att en våldsam eldsvåda rasade i det omedelbara grannskapet. Genom dörrarna till den gamla vestibulen kunde man väl iakttaga den förödelse vattnet åstadkommit i den undre våningen. Över huvud taget voro vattenskadorna förödande på grund av de stora mängder vatten, som ranno ned.

En särskild styrka extra brandmän ankom vid halv sjutiden för att i görligaste mån söka avvärja vattenskador, vilket emellertid icke var lätt. I arbetet deltog givetvis också en del av järnvägens eget folk. Ett gott räddningsarbete gjordes i telegrafexpeditionen i andra våningen, vilken expedition hela tiden kunde hållas i gång. Här liksom annorstädes hade man att kämpa med de floder av vatten, som strömmade från taket, och för att skydda apparaterna anordnade telegrafisterna tält av presenningar.

Branden ansågs begränsad vid 7-tiden på kvällen.

Först vid 7-tiden kunde brandkåren anse sig vara herre över elden. Ännu omkring kl. 8 syntes dock emellanåt små flammor i takspringorna och brandmännen sågos fortfarande i arbete i byggnadens olika delar. Då man begränsat elden var det tydligt, att vindsvåningen helt och hållet förstörts, varjämte en del av tredje och andra våningarnas direktörs- och ingenjörssrum blivit svårt härjade. Även övriga våningar i huset ha blivit illa medfarna av eld eller vatten.

Biljettexpeditionerna, vestibulen och andra klassens matsal blevo även mycket vattenskadade. Trafikdirektörens tjänsterum i västra flygeln var svårt härjat, och arkivet hade stor förödelse anställts, varvid en mängd handlingar förstörts.

Förste trafikinspektörens rum, som är beläget ytterst i västra flygeln var däremot oskadat. Ritkontoret var illa åtgånget. Andra våningens lokaler blevo på det hela taget skonade från elden, men vattenskadorna voro dock, som nämnts, betydande.

Ännu sent på kvällen stodo stora skaror åskådare på torget och en mängd människor voro i rörelse på närliggande gator.

□

Nattlig vindeldsvåda på Engelbrektsgatan.

En hotande brand, som man emellertid lyckades i tid begränsa.

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTSTIDNING

Brandmännen hade knappast hunnit sansa sig efter strapatserna vid den stora stationsbranden i går eftermiddag, förrän de på nytt utkallades. Denna gång gällde det en nattlig eldsvåda i huset Engelbrektsgatan 37, mellan Lorensberg och Vasakyrkan. Trots den sena timmen – elden varsnades vid 1-tiden – kom en mängd åskådare tillstädes, lockade av eldskenet, som lyste vida omkring. Det var byggnadens vindsvåning, som brann, och innan elden hann begränsas hade vinden totalt spolierats. I övrigt undslapp man direkta brandskador, men vatten trängde givetvis genom våningarna och åstadkom en hel del förödelse.

Som nämnts upptäcktes branden vid 1-tiden på natten. En poliskonstapel, som var på hemväg från sitt pass, såg plötsligt lågor slå ut från vindsfönstren i huset. Brandkåren blev omedelbart alarmerad, och konstapeln skyndade därefter upp i fastigheten för att genom signaler på ringklockorna och i sin visselpipa varsko de i huset boende om faran.

De flesta hade vid denna tid gått till sängs, och en hel del personer syntes efter en stund lämna huset, medförande en del tillhörigheter. Det brann då friskt uppe på taket, och det flammande bålet förlänade de kringliggande gatorna och byggnaderna en säregen illumination.

Brandkåren kom till olycksplatsen så gott som genast med avdelningar från huvudstationen och Gustav Adolfs torg, och man försökte att dels från gårdssidan, dels med en stege från gatan angripa elden. Att komma åt brandhärden från gatan visade sig emellertid svårt.

Brandmännen uppe på stegen hojtade ned och meddelade, att det var omöjligt att på denna

väg taga sig upp på taket, och på grund av den intensiva röken kunde man ej ens få slangen över takkanten för att rikta strålen mot eldhavet. En stund såg det ut, som om elden skulle dämpas och en större del av vindsvåningen räddas, men lågorna togo åter fart och snart var det hela åter ett sprakande bål. Tegelpannorna lossnade och formligen regnade ned över gatan.

Sedan man väl fått möjlighet att på allvar angripa elden, gick släckningsarbetet emellertid raskt undan. Det brann visserligen ganska länge i takvåningen, men huset är ju tämligen nytt och man hade skäl att hoppas, att eldens vidare spridning skulle kunna förhindras. Vattnet trängde emellertid ned i de underliggande våningarna, och särskilt i den närmast vindsvåningen liggande åstadkoms mycken förödelse. Det var sorgligt att se de övergivna lägenheterna, där vattnet överallt rann i strömmar och där invånarna i många fall tycktes ha flytt hals över huvud. Det hade dock varit god tid att rädda en hel del av bohaget undan vattnets inverkan. En ny avdelning brandmän rekvirerades vid 2-tiden, då branden var som kraftigast. En stund därefter syntes lågorna avtaga, och någon timme därefter kunde branden anses överstånden.

Det elektriska ljuset i våningarna brann anmärkningsvärt nog hela tiden, även i översta våningen.

Beträffande anledningen till eldens uppkomst vet man ännu ingenting med bestämdhet. Det uppgives, att inga elektriska ledningar funnos i den del av fastigheten, där elden först observerades, och det anses därför troligt, att någon handskats ovarsamt med eld uppe på vinden. Fastigheten äges av byggmästare E. Björklund.

Ett besök i dag på den eldhärjade statsbanestationen.

Hur tjänstemännen inrätta sig efter brandens förödelse.

Även under förmiddagen i dag ha stora människoskaror varit samlade utanför stationen. Inne i stationshuset var det rörligare än vanligt. De räddade böckerna och handlingarna höll man på att bära bort, och de tjänstemän som fått sina tjänsterum förstörda, höllo på att installera sig i tillfälliga lokaliteter.

Bandirektören och förste baningenjören torde sålunda komma att provisoriskt inreda expedition åt sig i ett par inspektionsvagnar. Bandirektörsexpeditionen är ju synnerligen stor, och möjligen kommer att för denna hyras en våning i staden. Möjligen kan den få utrymme i baningenjörernas tjänsterum i huset nr 8 vid Stampgatan. Distriktschefen kommer antagligen att få sitt tjänsterum i den särskilt byggda arbetschefsexpedition. Trafikdirektören har tills vidare fått sin plats i den nya resebyrån.

Det är naturligtvis icke lätt att efter branden träffa de tjänstemän som fått sina rum förstörda, per telefon. Telegrafverket har emellertid lovat på bästa sätt dirigera samtalen till de nya lokaler de tillfälligtvis fått.

Biljettförsäljningen måste, som nämnts, efter branden ske från provisoriska stånd i nya hallen. Under förmiddagen har man lyckats få ut vattnet i den gamla biljettexpeditionen och i övrigt göra ordning lokalen, så att biljettförsäljningen åter kunnat flyttas dit.

Rörande skadorna kan ytterligare meddelas, att å ritkontoret en mängd ritningar och kartor blivit förstörda. Bankdirektörens arkiv uppgives ha räddats utom en del äganderättshandlingar och andra löpande handlingar, som spolierats. Trafikdirektörens äldre handlingar äro skadade, men man vet ännu icke i vilken omfattning.

Hur elden uppstod.

Distriktschefen har i närvaro av trafikdirektören haft samtal med den måleriarbetare som ofrivilligt råkade orsaka elden. Mannen var tillsammans med en kamrat i förste baningenjörens rum sysselsatt med arbete i taket, som lappats på ett par ställen, där sprickor uppstått. För att få klistringen att torka fortare hade han fört en tändsticka intill denna, och plötsligt uppstod eld, som spridde sig med stor fart. Målaren försökte med en trasa, som han hade i handen, dämpa elden, men det var omöjligt. Han sprang då ut för att hämta vatten, och kamraten skyndade att alarmera brandkåren. Det var emellertid ingen möjlighet att med en vattenhink begränsa elden. Målaren antog, att terpentingör bidragit till eldens hastiga spridning.

Polisundersökningen har icke bragt något nytt utöver vad som förut meddelats i saken. Polisen har ännu icke hört de båda målare som voro i bandirektörens rum, då elden bröt ut där. Kommissarie Dahlberg, som har hand om utredningen har gjort el del förberedande undersökningar, men ännu icke hållit något förhör. Hr Dahlberg uppgav vid samtal med Handels-tidningen, att han beräknade kunna inkomma med utförlig rapport först efter omkring fjorton dagar.

De skadade utom all fara

Från Sahlgrenska sjukhuset meddelas i dag på förmiddagen, att ingen av de arbetare som rå-kade ut för olycksfall under branden, äro allvar-ligt skadade. De ha alla utom en kunnat åter-vända hem. Det är antagligt, att den, som fick kvarstanna på sjukhuset, snart skall bli åter-ställd.

Det måste mycket beklagas, att olyckan skulle inträffa just denna tid, knappa två måna-der innan jubileumsutställningen skall slå upp sina portar och därmed, som man hoppas, locka många främlingar till vår stad.

Ett energiskt arbete har på åtskilliga områden utvecklats för att på bästa sätt betjäna den stora resandeström som väntas hit, och bland dessa arbeten var ombyggnaden av statsbane-stationen den icke minst betydelsefulla.

En lycka i olyckan var emellertid, att den ny-inredda delen av byggnaden, den imponerande personhallen, räddades undan eldens härjning-ar. En annan lycklig omständighet var, att tågtrafiken tack vare ombyggnaden blir obe-rörd av eldsvådan. Någon bestämd uppfatt-ning rörande skadornas omfång har ännu ej stått att erhålla, men det rör sig givetvis om avsevärda belopp. Att få stationen helt och hållet i ordning efter olyckan till utställningen är väl icke gärna möjligt. Svårigheterna komma emellertid närmast att röra den inre stationstjänsten, men man har anledning hoppas, att den resande allmänheten till sommaren skall få jämförelsevis ringa obe-hag av det inträffade.

□

Stationshusets fasad mot Drottningtorget efter branden.

Stationshuset 1923. Taket på plats inför Stadens Jubileumsutställningen.

JvmKDAA02620